
Font del Gat de Sant Agustí Vell

Autor:

Data de publicació: 28-07-2018

La Font de Sant Agustí Vell és una font gòtica (reconstruïda) situada al Barri de Ribera, als baixos de la casa que té la façana principal a la Plaça de Sant Agustí Vell i fa cantonada amb els carrers de Carders i Tantarantana. És una font molt significativa de Barcelona, ja que l'ús principal era com abeurador dels cavalls dels que entraven a Barcelona pel Portal Nou. Aquesta casa va pertànyer a la família Capdevila-Maresma, des del 1912 fins al 1966, any en que l'Ajuntament ens la va expropiar per 2.000.000 de pessetes per allargar el carrer Méndez Núñez. El 1946 hi varem viure un temps, durant aquest període vaig estar a punt de morir-hi, amb vuit mesos d'una septicèmia, em va guarir el meu tiet Laureà Torrent (metge homeopàtic i fill d'Arenys d'Amunt, pare de l'organista Montserrat Torrent), amb penicil·lina que el meu pare comprava d'estraperlo al port i guardava els potets de vidre en forats fets dins de barres de gel (jo e petit hi jugava). L'any 1995 en haver-se anul·lat el projecte, mentre treballava a la DGPT vaig intentar posar un contenciós, pel supòsit de "mutació demanial", i la resposta de l'Ajuntament (assabentat per la filtració d'un advocat que vaig consultar), va ser tirar la casa a terra i reconstruir-la per vivendes socials, deixant en el lloc on hi havia la font, una sucursal de La Caixa d'Estalvis, els veïns hi van llençar pedres esquarterant els vidres, fins que l'Ajuntament la va reconstruir amb pedra del s.XX, ja que no va poder trobar les pedres de la font gòtica original. Tinc els manuscrits de totes les actes notarials de la casa, enquadernades amb pergamí, des del s XVI, on hi ha descrita la servitud del propietari que ha de deixar treure aigua per a la font des del Rech Comtal que hi passa per sota.

Història

Els fulls impresos es mostraven agafats per pines en cordills perquè el comprador pogués triar. Parada de romanços al costat de la font de Sant Agustí Vell (Barri de la Ribera, Barcelona) segons el gravat que acompanya un sàinet publicat el 1850.

Els primers vestigis conservats de fonts situades en vies o edificis públics procedeixen de l'edat mitjana, època en què la ciutat formava part de la Corona d'Aragó i era un important eix marítim i comercial de la mar Mediterrània. El recinte de la ciutat va anar creixent des del primitiu nucli urbà —el que avui dia és el Barri Gòtic—, i al segle XIV va sorgir el barri del Raval. Barcelona tenia aleshores uns 25.000 habitants.[1]

En aquest període es van crear diverses fonts arreu de la ciutat, per a assegurar un subministrament regular a la població. Així com l'ús industrial de l'aigua estava assegurat amb el Rec Comtal i la canalització de l'aigua de Montjuïc fins al Pla de la Boqueria, el consum domèstic s'efectuava principalment a través de pous, que depenien de la pluviometria i provocaven escassetat de subministrament en èpoques de sequera. Així, en aquesta època es van obrir diverses fonts, la majoria de caràcter eminentment utilitari, pel que no hi hagué molt lloc per a la creació artística.[2]

Fins a principis del segle passat, l'aigua sortia d'un cap de gat, per axó rebia el nom de Font del Gat, per distingir-la de la que hi ha a l'altre costat de la plaça (més moderna estil Canaletes). Malauradament aquesta font original va desaparèixer quan l'ajuntament va enderrocar la casa el 1996 per a construir-hi vivendes socials, deixant en el lloc on hi havia la font, una sucursal de La Caixa d'Estalvis. Al cap d'un temps, quan els veïns la van reclamar, l'ajuntament en va fer una rèplica (amb tres brolladors com es veu a la foto) ja que no va poder trobar les pedres de la font original.

Detalls de la font

És una font molt significativa de Barcelona, ja que l'ús principal era com abeurador dels cavalls dels que entraven a Barcelona pel Portal Nou.

Controvèrsia

També se la coneix com, La Font del Gat o La Font de la Marieta de l'Ull Viu, (la de la cançó Baixant de la Font del Gat), com a record de la Marieta que segons la tradició dels veïns, va néixer al carrer Portal Nou, i mai no va sortir del barri.

Bibliografia

Artís Tomàs, Andreu-Avel·lí (Sempronio). 100 fuentes de Barcelona. Barcelona: Sociedad General de Aguas de Barna., 1972.

Cesàreo, Pere. Barcelona art i aigua : Fonts públiques i ornamentals. Barcelona: Aldina, 1986. ISBN 84-86627-001.

Martín Pascual, Manel. Barcelona: aigua i ciutat. L'abastament d'aigua entre les dues Exposicions (1888-1929).

Barcelona: Marcial Pons, 2009. ISBN 978-84-9768-671-6.

Riutort, Josep Maria. Historia y leyenda de las fuentes urbanas y campestres de Barcelona. Barcelona: Millà, 1946.

Vázquez Montalbán, Manuel. Barcelona fuente a fuente. Madrid: Repsol, 1990. ISBN 84-7368-107-X.

Enllaços externs

A Wikimedia Commons hi ha contingut multimèdia relatiu a: Font de Sant Agustí Vell

Web d'art públic de l'Ajuntament de Barcelona

Fonts de Barcelona, camins d'aigua

Coord.: 41° 23′ 16.45″ N, 2° 10′ 50.29″ E (mapa)41° 23′ 16.45″ N, 2° 10′ 50.29″ E